

<mailto:>

Mottagare
Barn och utbildningsnämnden

Svar på ledarmotsinitiativ kring resursfördelningen

- Notera informationen

Barn- och utbildningsförvaltningen

Elisabet Schultz
Förvaltningschef

Beskrivning av ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen fick på nämndsammanträdet 2021-02-23 remitterat ett ledarmotsinitiativ gällande resursfördelning. Moderaterna yrkar i ledarmotsinitiativet på att: *utreda Barn- och utbildningsnämnden beslut kring resursfördelning. Låt skolorna redogöra för hur de använder sina resurser och ta reda på hur elevernas resultat påverkas. Används resurserna ändamålsenligt? Har den socioekonomiska ersättningen effekt? Vilka effekter bör uppnås på kort och lång sikt? Får barn med särskilda behov Tillräckligt stöd enligt den nya fördelningen?*

Likvärdig utbildning Tyresös uppdrag

Huvudmannen har ansvar för att skapa en likvärdig utbildning. Kraven på kompensatoriska insatser för likvärdighet fastställs i skollag:

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.¹

Alla ska, oberoende av geografisk hemvist och sociala och ekonomiska förhållanden, ha lika tillgång till utbildning i skolväsendet om inte annat följer av särskilda bestämmelser i denna lag.²

Sveriges kommuner och regioner visar i sin rapport ”Fokus på socioekonomisk fördelning i skola och förskola” att ... *forskning från Sverige och andra länder visar att de resurser som skolor har tillgång till är en av de aspekter som kan påverka elevernas resultat, men att ekonomiska resurser har olika betydelse för olika grupper av elever. Effekten har visat sig vara större för elever med en svagare socioekonomisk bakgrund eller som har invandrat efter skolstart...³*

Den stora merparten av Sveriges storstadskommuner använder socioekonomisk fördelning för att uppnå likvärdighet i utbildningen. I Tyresös kommunplan samt barn- och utbildnings nämnd- och förvaltningsplan 2022 fastslås flera prioriteringar som pekar på behoven av satsningar på skolor med elever med svagare socioekonomisk bakgrund.

Exempel på målområden i kommunplan 2022

- Trygga, likvärdiga verksamheter med hög kvalitet på undervisningen
- Stärkt fokus på delaktighet, inflytande och arbetsro
- Öka likvärdigheten mellan kommunens fritidshem.

Används resurserna ändamålsenligt?

Grundskolorna i Tyresö bedriver sin verksamhet med utgångspunkt i den skolbudget som kommunfullmäktige fastslår. Barn- och utbildningsnämnd tar fram riktade insatser för budgetåret. Barn och utbildningsnämnden tar fram ramverk för skolornas budget.

Rektor beslutar hur skolans inre organisation skall se ut. I de grundskolor som drivs i Tyresö kommuns regi utgör ca 90% av budget lönekostnader för pedagoger, fritidspersonal, barnskötare, resurspersonal, skolledning och administration. Rektor beslutar kring vilken typ av personal skolan behöver med utgångspunkt i barnens bästa, det statliga uppdraget i skollag och läroplan samt Tyresö kommuns riktlinjer och målarbete. Vilka åldersgrupper eleverna tillhör, elevsammansättning och sociokulturella skillnader skolor emellan gör

---

¹ SFS 2010:800 *Sveriges skollag* 1kap 4 §

² SFS 2010:800 *Sveriges skollag* 1kap 8 §

³ Sveriges Kommuner och Landsting, 2018

Fokus på socioekonomisk fördelning i skola och förskola

att varje skola är unik i sina behov. Barn- och utbildningsnämndens kvalitetsuppföljning och resultatdialoger med skolornas ledningsgrupper visar att rektorer har hög kompetens kring organisatorisk planering och systematiskt kvalitetsarbete. Man kan konstatera att resurserna används till fullo för att skapa en god och likvärdig utbildning för alla barn i Tyresö.

Har den socioekonomiska ersättningen effekt?

Rektorer i de tre skolor som får ut störst socioekonomisk kompensation (Njupkärr, Nyboda och Stimmet) anger att detta är en förutsättning för trygghet och måluppfyllelse för barnen. Anslagen används i samtliga skolor till ökad personaltäthet. I de högre åldrarna innebär detta ökad lärartäthet i klassrummen. På låg- och mellanstadiet används socioekonomiska medel i hög utsträckning för att öka vuxennärvaron och den sociala tryggheten under fritidstid. Skolor med hög socioekonomisk tilldelning har fler nyanlända elever och elever med vårdnadshavare som inte har svensk skolbakgrund eller högskoleutbildning. Dessa skolor har högre andel utsatta barn med otrygg hemsituation. I budget för 2022 utgår 35.5 mkr i socioekonomiskt fördelning vilket är en ökning med ca 3%.

Vem når den socioekonomiska ersättningen?

Det är viktigt att se skolornas blandade elevsammansättning. En skola med många nyanlända har fortfarande en majoritet elever födda i Sverige. Resurser för stöd åt nyanlända och behövande barn (i form av vuxennärvaro) möjliggör att ge en likvärdig skola för elever som ej har dessa behov. En skolas möjlighet att nå samtliga elever på deras egen nivå får inte påverkas av hur många nyanlända elever som går på skolan eller föräldrarnas bakgrund. På långsiktig nivå möjliggör satsningar på utsatta elever att andelen medborgare i Tyresö som får gymnasiebehörighet ökar. Andelen behöriga till gymnasiet 2020 på nationell nivå var 90 procent bland elever födda i Sverige, 86 procent bland elever födda i övriga Norden, 78 procent bland elever födda i övriga Europa och 58 procent bland elever födda i övriga världen. Att sakna gymnasieutbildning ökar riknen för utsatthet och fattigdom och utgör en risk för Tyresö kommun på övergripande nivå. Socioekonomisk fördelning av tillgångaragnar därför alla innevånare i Tyresö.

Beslutsbaserade tillägg och verksamhetsstöd?

Utifrån skolans budget har rektor i uppdrag att skapa en organisation av pedagoger och stödpersonal som ger alla elever möjlighet att nå målen. Här ingår även särskilt stöd och specialpedagogiska insatser. Skolan kan ansöka om verksamhetsstöd hos central elevhälsa för elever som får ett extraordinärt stöd. I budget för 2022 utgår 20 mkr till beslutsbaserade tillägg och verksamhetsstöd för den centrala elevhälsan inom BoU. Verksamhetsstödet är inte länkat till den

socioekonomiska fördelningen då andelen elever med neuropsykiatriska funktionshinder enligt normalfördelningskurvan finns på alla skolor.

Antalet elevplatser på skola med behandling i egen regi ökar varje år i enighet med de folkvaldas beslut.

Slutsats

Barn- och utbildningsförvaltningens kvalitetsuppföljning och resultatdialoger med skolornas ledningsgrupper visar att rektorer har hög kompetens kring elevhälsoarbete och organisation kring särskilt stöd. Grundskolan har en budget i balans och en organisation som stödjer. Barn och utbildningsförvaltningen anser att den sociodemografiska fördelningen av resurser är tillfredställande och uppfyller det kompensatoriska uppdraget.

Ekonomi konsekvenser

Tjänsteskrivelsen bidrar till förklaring av ekonomiska konsekvenser av nämndens redan fördelade budget.

Prövning av barnets bästa

Barnkonventionen innehåller 54 artiklar som alla tillsammans utgör en helhet. Relevant för barn- och utbildningsförvaltningen är barnets rätt till utbildning. Grundskolan ska vara obligatorisk, kostnadsfri och tillgänglig för alla.

Arbetet med att se över hur den socioekonomiska fördelningen är i skolan svarar särskilt mot barnkonventionens artiklar 28 barnets rätt till utbildning och 29 om barns rätt att utvecklas i skolan. Genom fördelningen utifrån barns och elevers socioekonomiska bakgrund kan utbildningen uppväga skillnader i barns och elevers bakgrund och förutsättningar.